

ӘЛ ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ
А. БАЙТҰРСЫНҰЛЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ТІЛ БІЛІМІ КАФЕДРАСЫ

Қорытынды бақылау бағдарламасы

«Қазіргі қазақ тілінің өміршендігі» пәні бойынша
VSKYа 5302

« 7MO2323 - Қолданбалы қазақ тілі» білім беру бағдарламасы
Магистратура

1 курс
1 семестр

Алматы 2025

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ		
Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
Магистранттарға қазақ тілінің өміршеңдігі мәселелерін меңгерту.	Оқу пәндерінің жүйесінде «Қазіргі қазақ тілінің өміршеңдігі» пәнінің орнын анықтау	Қазіргі қазақ тілінің өміршеңдігін талдай алады
		«Қазіргі қазақ тілінің өміршеңдігі» пәнінің мақсаты мен міндеттерін анықтай алады.
	Қазіргі қазақ тілінің өміршеңдігінің негізгі ғылыми-теориялық жүйесін меңгеру	Тіл өміршеңдігінің зерттелуін демонстрациялайды
		Қазіргі қазақ тілінің өміршеңдігінің ғылыми-теориялық жүйесін қолдану білігін қалыптастырады және дамытады
	Тілдің өміршеңдік деңгейіне әсер ететін факторларды айқындау.	Тілдің функционалдық (саралық) даму деңгейін саралайды
		Қазақ тілінің демолингвистикалық ахуалын анықтайды
	Тіл өміршеңдігінің маңызды параметрлерін анықтау	Тіл өміршеңдігінің әлеуметтік, мәдени, демографиялық, экономикалық факторларын т.б. шешеді
		Қазақ тілінің өміршеңдігінің лингвистикалық, әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-функционалдық, ұлттық-мәдени параметрлерін жіктейді
	Қазіргі тілдік жағдаятқа әсер етіп отырған түрткіжайттарды талдау	Тың материалдарды сұрыптау және талдау дағдыларын қалыптасады.
		Қазақ тілінің тілдік жағдаятына әсер етіп отырған түрткіжайттарды талдайды.

Негізгі тақырыптар:

1. «Қазіргі қазақ тілінің өміршеңдігі» пәнінің негізгі теориялық ұғымдары мен ғылыми теориялық бағыттары.
2. Тіл өміршеңдігіне экстралингвистикалық және лингвистикалық факторлардың әсері.
3. Тіл өміршеңдігінің әлеуметтік, мәдени, демографиялық, экономикалық факторлары
4. Тілдік норманың сақталуы.
5. Тілдердің өміршеңдігі және жойылу қаупі
6. Тіл өміршеңдігінің критерийлері.
7. Қазіргі қазақ тілі өміршеңдігінің белгілері және оны арттырудың жолдары.
8. Тіл өміршеңдігінің мәселелері: тарихи аспект.
9. Тіл өміршеңдігі немесе мемлекеттік тіл мәселелері.
10. Үштілділік жағдайында қазақ тілі өміршеңдігінің негізділігі.

Негізгі әдебиеттер:

1. Салқынбай А.Б. Қазіргі қазақ тілі. Алматы, -2024.

Қосымша әдебиеттер:

1. Кондрашкина Е.А. Влияние психологического фактора на витальность языка / Е. А. Кондрашкина // Вопросы психолингвистики. — 2018. — № 3 (37). — С. 22—35.
2. Петренко Д.И. Лингвистический витализм метапоэтики К.И. Чуковского: дисс. на соиск. уч. ст. доктора филол. наук. – Ставрополь, 2011. – С. 538.
3. Тіл өміршеңдігі немесе мемлекеттік тіл ұғымы. Қазақ әдебиеті. 09.12.2016.

Ғаламтор ресурстары:

1. SQL жүйесіндегі қосымша деректер;
2. <http://elibrary.kaznu.kz/ru;>

3. Қазақстан Республикасының ұлттық академиялық кітапханасы. https://nabrk.kz/la/e-catalog?catalog=4&page=2&sphere=7&title_first_letter=%D2%9A
4. Қазақ тілі Қазақстан республикасындағы тілдік ахуалдың маңызды компоненті ретінде <http://rmebrk.kz/journals/1840/29471.pdf>
5. Проблемы витальности языков народов <file:///C:/Users/D.C.COM/Downloads/problemny-vitalnosti-yazykov-narodov-rossiyskoy-federatsii-v-proshlom-i-nastoyaschem.pdf>
6. Витальность языка: поиски показателей измерения <https://articlekz.com/article/22711>

2. ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУ ТАПСЫРМАСЫН ОРЫНДАУ ЖӨНІНДЕГІ ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР, СТАНДАРТТЫ АУЫЗША OFFLINE

2.1. Емтихан формасы: Стандартты ауызша offline. Платформа: Univer АЖ

2.2. Ауызша емтиханның мақсаты: пәнді зерделеу кезінде меңгерілген оқу нәтижелерін, дағдылар мен құзыреттерді, өз ойларын ауызша нысанда қисынды баяндай білуін, өз көзқарасын дәлелді дәлелдеуді көрсету.

2.3. Тапсырманы орындаудан күтілетін нәтижелер:

Ауызша емтиханның бір билеті оқытылған курс бойынша оқу нәтижелерін анықтайтын және төменде сипатталған критерийлер бойынша бағаланатын 3 сұрақтан тұрады:

1-сұрақ - Курс теориясы мен тұжырымдамасын білу; баяндаудың қисындылығы. Курс мазмұнында баяндалатын теориялық ережелерді түсіну және мысалдармен растау.

2-сұрақ. Таңдаулы әдістеме мен технологияны ауызша практикалық тапсырмаларға қолдану. Практикалық тапсырмада берілген негізгі мәселені ашу және шешу.

3-сұрақ - Ұсынылған практикалық тапсырмаға таңдалған әдістеменің қолданылуын бағалау және ауызша сыни талдау. Жеке практикадан алынған нәтиженің негіздемесі.

2.4. Емтихан өткізу рәсімі.

2.4.1. Стандартты ауызша offline емтихан бекітілген кестеге сәйкес өткізіледі.

2.4.2. Ауызша offline емтихан басталғанға дейін 15 минут бұрын кезекші оқытушы білім алушылардың жеке куәлігі бойынша жеке басын тексеруді жүзеге асырады, білім алушыларды келу парағында көрсетілген отырғызу орындарына отырғызады.

2.4.3. Ауызша offline емтиханға студент орнына басқа адам келген жағдайда кезекші оқытушы осы Қағидаларды бұзғаны туралы тиісті акт жасайды.

2.4.4. Кешіккен білім алушылар емтиханға жіберілмейді.

2.4.5. Емтихан кезінде кезекші оқытушы білім алушылардың бекітілген нұсқаулыққа сәйкес мінез-құлық ережелерін сақтауын бақылауды жүзеге асырады.

2.4.6. Емтиханға бөлінген уақыт аяқталғаннан кейін кезекші оқытушы:

1) емтихан жұмыстарын жинайды;

2) әр жұмысқа жұмыс жазудың аяқталу белгісін жауап парақтарында - X литерін қояды;

3) жауап парақтарын келу парақтарымен бірге деканат маманына шифрлауға ұсынады.

2.4.7. Шифрлау үшін жұмыстарды ұсыну кешіктірілген жағдайда тиісті акт жасалады.

2.4.8. Емтиханда білім алушыларға өздерімен бірге шпаргалкаларды, ұялы телефондарды, смарт-сағаттарды және қосалқы ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізу үшін пайдаланылуы мүмкін басқа да техникалық және өзге де құралдарды пайдалануға тыйым салынады. Басқа білім алушылармен және бөгде адамдармен сөйлесуге, жауаптарға аты-жөнін немесе өзге де сәйкестендіру жазбаларын жазуға тыйым салынады.

2.4.9. Егер білім алушы емтиханға келіп, билет бойынша жауап беруден бас тартса, емтихан тапсыру «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.10. Дәлелді себеп болмаған жағдайда емтиханға келмеу «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.11. Білім алушы осы тармақтардың біреуін немесе бірнешеуін бұзған жағдайда емтихан жұмысын жою актісі (бұдан әрі - Акт) толтырылады, пән үшін «F» («қанағаттанарлықсыз») бағасы қойылады.

2.4.12. Емтиханда осы Ережені қайталап бұзғаны үшін білім алушы Әдеп жөніндегі факультет кеңесінің қарауына ұсынылады.

2.4.13. Пән бойынша қорытынды баға емтихан өткізілгеннен кейін 1 ай ішінде, оқушы қашықтықтан білім беру технологияларын және/немесе емтиханда мінез-құлық ережелерін қолдана отырып қорытынды бақылау жүргізу үшін нұсқаулықтарды бұзғаны анықталған жағдайда: шпаргалкаларды, ұялы телефондарды пайдалану, келіссөздер жүргізу және т.б. Актіні толтыра

открытия, стимулирующие дальнейшее развитие науки и техники. Активно ведутся работы по привлечению инвестиций.

2.4.14. В настоящее время в стране активно ведутся работы по привлечению инвестиций.

3. БАГАДАУ САЯСАТЫ